

14. alkalom Javítókulcs

8. évfolyam

1.

- a) szem **1 pont**
b) has **1 pont**
c) orr **1 pont**
d) száj **1 pont**

A pont akkor adható meg, ha a helyes válasz mellett nincs helytelen. A javítókulcstól eltérő válasz akkor fogadható el, ha meglétét érvényben lévő, magyar egynyelvű szótár igazolja minden szó esetében.

2.

- a) 2 **1 pont**
b) 2 **1 pont**
c) 1 **1 pont**
d) 2 **1 pont**
e) 2 **1 pont**
f) 2 **1 pont**

Ha a tanuló nem a számot, hanem jól azonosíthatóan a betű(ke)t írta be a szövegbe, a jó megoldást el kell fogadni.

3.

- A) mesében vagy népmesében
B) üzenet (személyes/családi írott/elektronikus/telefonos)
C) levélben vagy e-mailben vagy telefonüzenetben
D) hivatalos feliratként vagy üzlet (bolt, közintézmény) ajtaján (bejáratán) olvasható felirat **3 pont**

Minden, a javítókulcs megfogalmazásától eltérő, de tartalmában helyes megfogalmazást el kell fogadni, ha az egyértelműen utal a szövegkörnyezetre vagy a szöveg típusára, illetve a műfajra.

4 helyes válasz: 3 pont

2–3 helyes válasz: 2 pont

1 helyes válasz: 1 pont

0 helyes válasz: 0 pont

4.

- a) I. pl.: faggatta, fagotrozott, fabulákat, fabrikált, falatozott, fagy **5 pont**
1 pont akkor jár, ha mindhárom példa helyes, és nem szerepel helytelen.
II. felnyurgult: felnőtt vagy felnövekedett vagy felcseperedett vagy nyurga lett vagy megnőtt

A kifejezések jelen idejű alakját is el kell fogadni.

A helyes válasz 1 pont.

fajankó: buta vagy ostoba vagy tökkelütött

A helyes válasz 1 pont.

Minden, tartalmában helyes válasz elfogadható, a diáknyelvi (szleng) kifejezések is, ha azok nem sértik a közízlést.

III. ütemhangsúlyos vagy hangsúlyos vagy magyaros vagy nemzeti

A helyes válasz 1 pont.

IV. Aláhúzva (és más nem): zöngesség szerinti részleges hasonulás

A helyes válasz 1 pont.

Amennyiben a tanuló nem aláhúzással, de egyértelműen (pl. karikázással) jelöli a választ,

azt is el kell fogadni.

b) I. A szemét szó kétféle jelentésére. *vagy* A szemét szónak két jelentése van. *vagy* A szemét szót kétféleképpen lehet érteni. *vagy* A szó értelmezhető a mondat tárgyaként és alanyaként is. *vagy* A szemét szó egyik jelentése: hulladék, a másik pedig a látószervre utal. **2 pont**

A helyes válasz 1 pont.

Minden, tartalmában helyes válasz elfogadható, az is, ha a tanuló a szó kétféle értelmezését fogalmazza meg.

II. azonos alakú (homonima)

A helyes válasz 1 pont.

5.

Aláhúzva (és más nem):

a) megalkuvó	b) önző	1 pont
c) csúfolódik	d) zsombék	1 pont

A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem aláhúzással, hanem pl. karikázással jelölte a helyes szót.

6.

Aláhúzva (és más nem):

a) Szabolccsal	b) Babitscsal	1 pont
c) Kodállyal	d) %-kal	1 pont
e) Beatrixszal		1 pont

A választ akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem aláhúzással, hanem pl. karikázással jelölte a szót.

7.

A helyes megoldások a legkisebb halmaztól kezdve: Balaton, földrajzi név, tulajdonnév, (főnév), névszó **2 pont**

4 helyes válasz: 2 pont

2–3 helyes válasz: 1 pont

0–1 helyes válasz: 0 pont

8.

a) szónak / SZÓNÁK / Szónak	1 pont
b) fogához / FOGÁHOZ / Fogához	1 pont
c) kecskére / KECSKÉRE / Kecsskére	1 pont
d) malomban / MALOMBAN / Malomban	1 pont

A pont akkor adható meg, ha a válasz helyes, és nincs mellette helytelen.

A válaszokat akkor is el kell fogadni, ha a szavak toldalék nélküli alakjukban szerepelnek (pl. szó). A pont nem adható meg, ha szó ugyan helyes, de a toldalékolása helytelen (pl. a malomba alak nem fogadható el). Ha az aláhúzás helytelen, de a javítás helyes, a pontot meg kell adni. Ha a hibás szót nem húzta alá, de a válasza helyes, a pontot meg kell adni.

9.

a) Lehetséges válasz pl.: Mert szabályozzák a merülést. *vagy* Csak megfelelő tanfolyam elvégzése után lehet merülni.

Minden, a javítási-értékelési útmutató megfogalmazásától eltérő, de helyes választ el kell fogadni. **1 pont**

b) Két jó válasz az alábbi lehetőségek közül:

1p

1p

2 pont

A pontok csak akkor adhatóak meg, ha az oszlopokban a megfelelő mindkét válasz.

	hobbibúvárok	technikai búvárok
1.	max. 40 méter mélyre mennek le	akár több száz méterre is lemerülnek
2.	sűrített levegőt szívnak be	(nem sűrített levegőt, hanem) más gázokat szívnak be
3.	nem kell különleges képzés	különleges képzés kell
4.	nem kell speciális ruha	speciális ruha kell

c) Nem kell tudni idegen nyelveket a búvárkodáshoz, mert a búvárok kézjelekkel kommunikálnak egymással, amelyeket mindenki megért, ha ismeri őket.

Minden, a javítási-értékelési útmutató megfogalmazásától eltérő, de helyes választ el kell fogadni.

1 pont

d) I. minden rendben vagy oké vagy O.K.

2 pont

II. cápa(veszély)

e) Bekarikázva (és más nem):

2 pont

igen

igen

igen

Ha a tanuló máshogyan (pl. aláhúzással) jelölte a helyes választ, a megoldást el kell fogadni.

f) Lehetséges válasz pl.:

1 pont

Ne hozzunk fel a víz alól semmit, legfeljebb csak fényképet készítsünk róla! vagy

Ne bolygassuk meg a természetet azzal, hogy bármit is a felszínre hozunk! vagy

Mindenről készítsünk fényképet, ami érdekes, de hagyjuk a vízben!

Minden, a javítási-értékelési útmutató megfogalmazásától eltérő, de helyes választ el kell fogadni.

10.

a) **Tartalom**

3 pont

3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, a bemutatott 2-2 különböző érve alátámasztja az állításokat, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.

2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, de csak két-három érve van, illetve fogadható el, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.

1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de nem hoz érveket, vagy csak egyet a megadott szempontokkal kapcsolatban, és a terjedelem eléri a 4 mondatot.

0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás, vagy a terjedelem nem éri el a 4 mondatot.

A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.

b) **A szöveg szerkezete**

3 pont

3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett, és a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).

2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szertetlen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés, de eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).

1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül, de a terjedelem eléri a 4 mondatot.

0 pont, ha a fogalmazás nem éri el a 4 mondatot, vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz.

c) **Stílusa, szóhasználata** megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan, és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat). 1 pont

d) **Helyesírás**

2 pont

2 pont: legfeljebb 2 ékezet tévesztése az *a-á* és az *e-é* esetében, és legfeljebb 2 központozási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit), és eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).

1 pont: eléri a megadott terjedelmet (10 mondat), és legfeljebb **2 hibatípus** előfordulása az alábbi hibatípusok közül:

- kettőnél több ékezet tévesztése (az *a-á* vagy az *e-é* esetében);
- 3–5 központozási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit);
- egy hiba a magánhangzók időtartamának tévesztése terén;
- egy hiba az egybeírás-különírás terén, kivéve az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írását, mivel ilyen hiba esetén nem adható pont.

0 pont: a felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén, vagy ha a szöveg nem éri el a 10 mondatot.

e) **Külsőalak, íráskép**

1 pont

1 pont adható, ha a dolgozat külsőalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, a tanuló nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet, és a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.

Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre, vagy ha a szöveg terjedelme nem éri el a 4 mondatot.

a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.